

POLGÁRI JOGUNK ALAPVONÁSAI

Szerkesztette:
Török Gábor

Nemzeti Közzolgálati Egyetem
Közigazgatás-tudományi Kar
Budapest, 2014

NKE KTK Civilisztikai és Nemzetgazdasági Intézet, Civilisztikai Tanszék

Szerzők:

© Farkas Csaba (IV. fejezet), Gellén Klára (VII. fejezet 4., 6., 7. pontjai, valamint a VIII. fejezet), Méhes Tamás (VI. fejezet), Papp Tekla (III. fejezet), Péterfalvi Anitla (II. fejezet 3. pontja), Sárközy Szabolcs (VII. fejezet 1., 2., 3., 5. pontja), Török Gábor (I. fejezet, II. fejezet 1., 2. pontja, V. fejezet, IX. fejezet), 2014

Szerkesztő:

Török Gábor

Lektor:

Csécsey György

Kiadja:

© Nemzeti Közsolgálati Egyetem, 2014

Minden jog fenntartva. Bármilyen másoláshoz, sokszorosításhoz, illetve más adatfeldolgozó rendszerben való tároláshoz és rögzítéshez a kiadó előzetes írásbeli hozzájárulása szükséges.

Olvasószerkesztés, tördelés: NKTk Zrt.

Nyomdai kivitelezés:

PharmaPress Kft.,
www.pharmapress.hu

Felelős vezető:

Dávid Ferenc ügyvezető igazgató

ISBN 978-615-5344-52-7

TARTALOM

ELŐSZÓ	11
I. BEVEZETÉS	13
1. Közjog – magánjog	13
2. Magánjog (Polgári jog) – Polgári Törvénykönyv	14
3. Bevezető rendelkezések	16
II. AZ EMBER MINT JOGALANY	19
1. A jogképesség	19
2. A cselekvőképesség	20
2.1 Eltekint a miatti korlátozott cselekvőképesség és cselekvőképületlenség	20
2.2 Nagykorú személy cselekvőképességének korlátozása	21
3. A személyiségi jogok védelme	21
3.1 A személyiségi jogok megsértésének szankciói	28
III. A JOGI SZEMÉLY	33
1. A jogi személy jellemzői és a kapcsolódó magyar elméletek	33
1.1 A jogi személy jellemzői	33
1.2 A jogi személlyel kapcsolatos magyar elméletek	34
2. A Polgári Törvénykönyv jogi személyre vonatkozó közös szabályai és a jogi személyek csoportosítása	37
2.1 A jogi személy jogképessége	37
2.2 A jogi személy létesítése	38
2.3 A jogi személy szervezete	40
2.4 A jogi személy törvényes működésének biztosítékai	43
2.5 A jogi személy jogutóddal való megszűnése	44
2.6 A jogi személy jogutód nélküli megszűnése	45
2.7 Vállalatcsoport	45
2.8 A jogi személyek csoportosítása	47
3. A Ptk.-beli egyes jogi személyek szabályozása, a gazdasági társaságok kivételével	48
3.1 Az egyesület	48
3.2 A szövetkezet	51
3.3 Az egyesülés	54
3.4 Az alapítvány	57

IV. GAZDASÁGI TÁRSASÁGI ALAKZATOK 61

1. A társasági jogról általában	61
2. A gazdasági társaság fogalma	61
2.1 A gazdasági társaság általános jellemzői.....	61
3. A gazdasági társaságok alapítása	63
3.1 A társasági szerződés jellemzői	63
3.2 A társasági szerződés alakszerűségi követelményei	63
3.3 A társasági szerződés tartalmi követelményei.....	64
3.4 A gazdasági társaság vagyona	64
3.5 A nem pénzbeli betét, az apport	64
3.6 Az apport értékének a meghatározása	64
3.7 Cégbjegyzési eljárás.....	65
3.8 Előtársaság.....	66
4. A gazdasági társaság szervei	67
4.1 A gazdasági társaság legfőbb szerve	67
4.2 A gazdasági társaság ügyvezetése	69
5. A felügyelőbizottság	71
5.1 A felügyelőbizottság létrehozása.....	71
5.2 A felügyelőbizottság feladata	72
5.3 Ügydöntő felügyelőbizottság.....	72
5.4 A felügyelőbizottság működése.....	73
5.5 A felügyelőbizottsági tagok felelőssége.....	73
6. A könyvvizsgáló.....	73
6.1 A könyvvizsgáló feladata.....	74
7. Gazdasági társaságok jogutód nélküli megszűnése	74
8. Közkereseti társaság.....	75
8.1 A közkereseti társaság fogalma.....	75
8.2 Konkordán felelősség.....	75
8.3 Egyetemlegesség	75
8.4 Mögöttes felelősség	75
8.5 A közkereseti társaság alapítása	76
8.6 A közkereseti társaság vagyona.....	76
8.7 A tagok jogai, kötelezettségei.....	77
8.8 A közkereseti társaság szervezete.....	77
8.9 A társaság legfőbb szerve	77
8.10 A társaság tiszteletese, képvisellete.....	78
8.11 A tagsági jogviszony megszűnése.....	78
8.12 A társasági részesedés átruházása.....	79
8.13 Elszámolás.....	79
8.14 A társaság megszűnése.....	80

9. Bertői társaság.....

9.1 A bertői társaság fogalma	
9.2 Tagi felelősség.....	
9.3 Üzletvezetés, képvisellete.....	
9.4 A bertői társaság megszűnése	
10. Korlátolt felelősségű társaság.....	
10.1 A korlátolt felelősségű társaság fogalma.....	
10.2 A tagok jogai és kötelezettségei.....	
10.3 A korlátolt felelősségű társaság szervezete.....	
10.4 Ügyvezető.....	
10.5 A korlátolt felelősségű társaság megszűnése	
10.6 Egyszemélyes korlátolt felelősségű társaság.....	
11. Részvénytársaság.....	
11.1 A részvénytársaság fogalma.....	
11.2 A részvények	
11.3 A részvénytársaság alapítókéje.....	
11.4 A részvénytársaság alapítása.....	
11.5 A részvényes jogai.....	
11.6 A részvényes kötelezettségei.....	
11.7 A részvénytársaság szervezete.....	
11.8 Ügyvezetés.....	
11.9 Felügyelőbizottság.....	
11.10 Könyvvizsgáló.....	
11.11 Audit bizottság.....	
11.12 A részvénytársaság megszűnése.....	
11.13 Egyszemélyes részvénytársaság.....	

V. CSALÁDJOG..... 9

1. Családi jogi alapelvek.....	9
1.1 A házasság és család védelmének elve.....	9
1.2 A gyermek érdekének a védelme.....	9
1.3 A házastársak egyenjogúságának elve.....	9
1.4 A méltányosság és a gyengébb fél védelmének elve.....	9
2. Házasság.....	10
2.1 A házasság létrejötte.....	10
2.2 A házastársak személyi viszonyai.....	10
2.3 Házassági vagyoni jog.....	10
2.4 A házasság megszűnése.....	10
3. Az életvitási kapcsolat.....	10
4.1 A leszámításon alapuló rokoni kapcsolat	10

4.2 Az örökbefogadás	105
4.3 Rekonartás	106
5. Gyámság	106

VI. DOLOGI JOG..... 109

1. A dologi jogról általában	109
1.1 A dologi jog fogalma, története	110
1.2 A dologi jog felosztása, dologi jogi alapelvek	112
2. A dolgok	113
2.1 A dolgok osztályozása	114
2.2 Haszon és teher	117
3. A birrokjog	118
3.1 A birrok	118
3.2 A birrokvédelem	119
3.3 A jogalap nélküli birroklás	120
4. A tulajdonjog	122
4.1 A tulajdonjog fogalma	122
4.2 A tulajdonjog alanya	122
4.3 A tulajdonjog tárgya	123
4.4 A tulajdonjog tartalma	125
4.5 Jogosultságok	125
4.6 Kötelezettségek	127
4.7 A tulajdonjog korlátai	128
4.8 A tulajdonjog védelme	133
4.9 Tulajdonszerzési módok	135
4.10 A tulajdonjog megszüntése	145
4.11 Közös tulajdon és a rásasház	145
5. Korlátozott dologi jogok	151
5.1 Zálogjog	151
5.2 A használati jogok – Szolgalmak	166
6. Az ingatlan-nyilvántartás	171
6.1 Az ingatlan-nyilvántartás tartalma	171
6.2 Az ingatlan-nyilvántartás alapelvei	173
6.3 Az ingatlan-nyilvántartás részei	175
6.4 Az ingatlan-nyilvántartás adattartalma	177
6.5 Bereklítés az ingatlan-nyilvántartásba	179

VII. KÖTELMI JOG – ÁLTALÁNOS RÉSZ..... 181

1. A körelemek közös szabályai	181
1.1 A körelem fogalma és elemei	181
1.2 Körelemkeletkeztető tények	183

1.3 A körelem megszüntése	184
---------------------------	-----

1.4 A jognyilatkozat	185
1.5 A képviselő	188

1.6 Az elvétel	191
----------------	-----

1.7 Tartozáselismertetés, egyezség	193
------------------------------------	-----

2. Többalanyú körelemek	193
-------------------------	-----

3. A körelem teljesítése	196
--------------------------	-----

3.1 Általános rendelkezések	196
-----------------------------	-----

3.2 A pénzarrozás teljesítése	198
-------------------------------	-----

3.3 A beszámítás	200
------------------	-----

3.4 A teljesítés sajátos esetei	201
---------------------------------	-----

4. A szerződés fogalma	201
------------------------	-----

4.1 A szerződési jog alapelvei	203
--------------------------------	-----

4.2 A szerződés létrejötte	205
----------------------------	-----

4.3 A szerződés értelmezése	208
-----------------------------	-----

4.4 A szerződés érvénytelensége	209
---------------------------------	-----

4.5 A szerződés hatálya – hatálytalanság	213
--	-----

4.6 A szerződés teljesítése	215
-----------------------------	-----

5. A szerződésszegés	216
----------------------	-----

5.1 A szerződésszegés általános szabályai	216
---	-----

5.2 A szerződésszegés fajtái	220
------------------------------	-----

6. A szerződés megertősítése	226
------------------------------	-----

6.1 A foglaló	226
---------------	-----

6.2 A kötbér	226
--------------	-----

6.3 A jogvesztés kikötése	227
---------------------------	-----

7. A szerződés módosítása	227
---------------------------	-----

7.1 A szerződés felek általi módosítása	227
---	-----

7.2 Birósági szerződésmódosítás	228
---------------------------------	-----

VIII. KÖTELMI JOG – KÜLÖNÖS RÉSZ..... 229

1. A tulajdonántruházó szerződések	229
------------------------------------	-----

1.1 Adásvételi szerződés	229
--------------------------	-----

1.2 Az adásvételi szerződés altípusai	233
---------------------------------------	-----

2. Ajándékozási szerződés	233
---------------------------	-----

3. A vállalkozási típusú szerződések	235
--------------------------------------	-----

3.1 A vállalkozási szerződés	235
------------------------------	-----

4. A megbízási típusú szerződések	239
-----------------------------------	-----

4.1 A megbízási szerződés	239
---------------------------	-----

4.2 A megbízási típusú szerződések	241
------------------------------------	-----

5. A használati szerződések	241
-----------------------------	-----

5.1 A bétleni szerződés	241
-------------------------	-----

5.2 Egyéb használati szerződések	243
----------------------------------	-----

6. A letéti szerződések	
6.1 A letéti szerződés általános szabályai	
6.2 Egyéb letéti szerződések	
7. A forgalmazási és a jogbérleti (franchise) szerződés	
7.1 Forgalmazási szerződés	
7.2 A jogbérleti (franchise) szerződés	
8. A hitel- és a számlaszerződések	
9. A biztosítéki szerződések	
9.1 A kezességvétel szerződés	
9.2 Garancia szerződés	
10. A biztosítási szerződések	
11. A tartási és az életjáradéki szerződés	
11.1 A tartási szerződés	
11.2 Életjáradéki szerződés	
12. A polgári jogi társasági szerződés	
12.1 A szerződés megszűnése	

IX. ÖRÖKLÉSI JOG.....

1. Az öröklési jog általános szabályai	
2. Végintézkedésen alapuló öröklés	
3. Törvényes öröklés	
4. Ági öröklés, köteleserész, öröklési szerződés szabályai	
4.1 Ági öröklés	
4.2 Köteleserész	
4.3 Öröklési szerződés	
5. Az öröklés joghatásai	